

Miejscowość Soczówki - wczoraj i dziś

Soczówki to **miejscowość sołecka** we wschodniej części gminy Żarnów, położona wzdłuż **drogi wojewódzkiej** nr 746 (łączącej Żarnów z Końskimi). W 2013 roku mieszkało w niej **305 osób**. Od czasów zaborów do 1954 roku wieś należała do **gminy Sworzycze** (w powiecie opoczyńskim, a potem koneckim) z siedzibą w **Soczówkach**, a potem w **Grabkowie**. W latach 1954-1972 wchodziła w skład **gromady Grabków**, a w wyniku reformy administracyjnej 1973 roku, przyłączono ją do **gminy Żarnów**. Wieś wchodzi w skład **parafii św. Anny w Bedlnie** w dekanacie żarnowskim. Parafia znajduje się w diecezji radomskiej. Do sołectwa Soczówki należy niewielki przysiółek **Szymanów**. Odległości od ważnych dla mieszkańców miast i miejscowości wynoszą: Żarnów - 6 km, Białaczów - 13 km, Paradyż - 14 km, Opoczno - 26 km, Końskie - 13 km, Sulejów - 31 km, Piotrków Trybunalski - 47 km, Tomaszów Mazowiecki - 47 km, Kielce - 61 km, Skarżysko-Kamienna - 52 km, Radom - 78 km, Łódź - 96 km, Częstochowa - 118 km, Warszawa - 155 km, Sandomierz - 150 km, Kraków - 165 km, Lublin - 193 km. Miejscowość ma bogatą historię, sięgającą **XVI wieku**. Wieś należała do kasztelanii żarnowskiej, a w przeszłości określana była nazwami: „**Shoczewky**”, „**Soczewky**” lub „**Soczówka**”. O jej istnieniu pisał **Jan Łaski** - arcybiskup gnieźnieński i prymas Polski w „**Liber Beneficiorum**”. Początkowo właścicielami wsi byli **proboszczowie parafii w Bedlnie**, ale dziesięcinę od włościan pobierali wikariusze z Końskich. W **1508 roku** wieś należała do **Mikołaja Sworskiego**, a w **1577 roku** - do **Jana Forskiego** i **Alberta Gawrońskiego**. W XIX wieku istniał w Soczówkach folwark o powierzchni **601 mórg** (1 morga = 0,56 ha).

W folwarku znajdowało się aż **17 budynków** (w tym 5 murowanych). Grunty włościańskie Soczówek liczyły 155 mórg, a Szymanowa - 19 mórg. W 1888 roku w Soczówkach było 27 domów, zamieszkałych przez 188 włościan. We wsi znajdowała się siedziba urzędu gminy Sworzycze. Na północ od wsi Soczówki przepływa rzeka **Wągłanka**, zwana w przeszłości **Węglanką**. We wsi znajduje się bardzo dobrze wyposażony **Dom Ludowy w Soczówkach** z zaadaptowanym poddaszem użytkowym, w którym m.in. założono **punkt biblioteczny Gminnej Biblioteki Publicznej w Żarnowie**. Służący wszystkim mieszkańcom wsi, Dom Ludowy w Soczówkach jest także siedzibą prężnie działającego **Stowarzyszenia Przyjaciół Miejscowości Soczówki**.

Topolice - siedziba gminy w latach 1870 - 1954

Topolice to znana **miejscowość sołecka** w gminie Żarnów, położona przy drogach gminnych, zamieszkała przez 292 osoby (2013). W 1869 roku wieś należała do **gminy Trojanowice**, którą przekształcono w **1870 roku** na **gminę Topolice**. Istniała ona aż do 1954 roku i była jedną z największych w powiecie opoczyńskim. Siedziba gminy Topolice znajdowała się jednak w Żarnowie. W latach 1954 - 1959 wieś należała do **gromady Topolice**, a od 1960 roku - do **gromady Żarnów**. Od 1973 roku Topolice weszły w skład **gminy Żarnów**. Miejscowość należy do **parafii św. Mikołaja w Żarnowie** (jednej z najstarszych w Polsce) w dekanacie żarnowskim i diecezji radomskiej. Odległości od ważnych - dla mieszkańców Topolic - miast i miejscowości wynoszą: Żarnów - 3 km, Białaczów - 13 km, Paradyż - 8 km, Opoczno - 20 km, Końskie - 22 km, Sulejów - 26 km, Piotrków Trybunalski - 42 km, Tomaszów Mazowiecki - 42 km, Kielce - 63 km, Skarżysko-Kamienna - 61 km, Radom - 85 km, Łódź - 91 km, Częstochowa - 115 km, Warszawa - 148 km, Sandomierz - 152 km, Kraków - 160 km, Lublin - 200 km.

Miejscowość ma bogatą historię, sięgającą **XV wieku**. Wchodziła w skład kasztelanii żarnowskiej, należała do **rodu Trojanowskich** herbu **Topór** i płaciła dziesięcinę **kantorii sandomierskiej** oraz proboszczowi Żarnowa. Według **Jana Długosza** we wsi znajdował się **folwark** oraz karczmy. W **1577 roku** właścicielem części wsi był też **Jan Strasz** herbu **Odrowąż**. W **1827 roku** we wsi było 37 domów, zamieszkałych przez 275 włościan, a w **1885 roku** - 43 domy i 352 mieszkańców. Powierzchnia wsi wynosiła 694 morgi (1 morga = 0,56 ha). We wsi w 1920 roku założono **szkołę powszechną**, istniejącą - jako Szkoła Podstawowa w Topolicach - nieprzerwanie do lat dziewięćdziesiątych XX wieku. W okresie okupacji prowadzono w niej **tajne nauczanie**. W czasie II wojny światowej wieś bardzo ucierpiała, zagrody były pacyfikowane przez okupantów, a mieszkańcy - mimo prześladowań przez hitlerowców - wspierali działania **Armii Krajowej** oraz **Narodowych Sił Zbrojnych**. W Topolicach prężnie funkcjonuje **jednostka OSP** (istniejąca od 1956 roku) oraz **Stowarzyszenie „Nasze Topolice”**, założone w 2014 roku.

W sąsiadujących z Żarnowem Trojanowicach...

Trojanowice to znana i rozwijająca się **miejscowość sołecka** w gminie Żarnów, sąsiadująca z Żarnowem, położona przy drodze krajowej nr 74 (łączącej Kielce z Piotrkowem Trybunalskim), drodze wojewódzkiej nr 726 (Żarnów - Opoczno) i drogach gminnych. W 2013 roku we wsi mieszkały **284 osoby**. Do 1869 istniała samodzielna **gmina Trojanowice**. W latach 1870 - 1954 roku wieś włączono do **gminy Topolice** (z siedzibą w Żarnowie).

Wieś wchodzi w skład **parafii** rzymsko - katolickiej pod wezwaniem **św. Mikołaja w Żarnowie** w dekanacie żarnowskim. Parafia znajduje się w diecezji radomskiej. Miejscowość ma bogatą historię, sięgającą **XV wieku**. Wieś należała do kasztelanii żarnowskiej, była siedzibą **Trojanowskich** herbu **Topór** i płaciła dziesięcinę **kantorii sandomierskiej**. Według **Jana Długosza** w posiadłości Trojanowskich znajdowały się dwa znane **dwory rycerskie**, dwa folwarki oraz karczmy, które płaciły dziesięcinę proboszczowi w Żarnowie. W skład **dóbr Trojanowice** wchodził także **folwark** Wesola (późniejsza nazwa to Tresta) oraz wsie Mierzchna, Topolice i Odrowąż. W XVI wieku część majątku stała się własnością **Jana Strasza** herbu **Odrowąż**. W XVIII wieku dziedzic **Chryzostom Trojanowski** ufundował drewniany **kościół św. Otylii**, do którego należała wieś **Bronów**. Był to **kościół filialny** parafii w Żarnowie.

Kościół św. Otylii znajdował się w miejscu, gdzie obecnie znajduje się **centrum choleryczny** w Żarnowie. W XIX wieku majątek wszedł w posiadanie zamożnego **rodu Walewskich**, którzy byli właścicielami okazałego dworu, a potem należał do **rodziny Popowskich**. W XIX wieku Trojanowice słynęły z bogatego dworu i pięknego parku, a sama wieś była bardzo mała, bo liczyła zaledwie 7 zagród włościańskich. W **1827 roku** we wsi żyło 77 włościan, a w **1887 roku** - tylko 41 osób (ludzie masowo umierali z powodu nieuleczalnej epidemii cholery). Od XIX wieku we wsi i najbliższych okolicach Żarnowa powtarzana jest legenda o wielokrotnym pobycie w dworze Walewskich w Trojanowicach samego cesarza Francuzów **Napoleona Bonaparte**, który był uczuciowo związany z **Marią Walewską** („**Marysienką**”). Nawet prastara kamienna ławka, znajdująca się w przepięknym, zabytkowym parku, zyskała swoją oryginalną nazwę „**ławki Napoleona**”. We wsi znajduje się niewielka, ale bardzo funkcjonalna świetlica wiejska, skupiająca liczne grono zaangażowanych społecznie mieszkańców oraz miejscowe dzieci i młodzież. W Trojanowicach bardzo aktywnie działają lokalne stowarzyszenia: **Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych**, Oddział Opoczno / sekcja Trojanowice, a także **Stowarzyszenie Przyjaciół Miejscowości Trojanowice**. Miejscowość powszechnie znana jest również ze Stacji Paliw „Troja”, a także ze znajdującej się w sąsiedztwie bardzo dobrej restauracji i hotelu.